

2022/1. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Yönetim Muhasebesi
31 Mayıs 2022 Salı – 18.00 - 20.00 (2 Saat)

- Uyarı!**
- [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz. (Bu soru kağıdı toplam 2 (iki) sayfadan oluşmaktadır.)
 - [2] Cevap kağıdı üzerine, "not talep eden ifadeler" veya "cevap dışında herhangi bir şey" yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranışın adayların kağıtları değerlendirilmeye dışı bırakılacaktır.

Sorular

Soru 1: Aşağıdaki kavramları tanımlayınız.

- a) Genel Üretim Giderlerinde (G.Ü.G) verim sapması nedir? (5 Puan)
- b) Direkt İşçilikte süre sapması nedir? (5 Puan)
- c) Hedef maliyet nedir? (5 Puan)
- d) Finansal tabloların konsolidasyonu nedir? (5 Puan)

Soru 2: Maske işletmesi N95 maske üretmektedir. Üretim üç aşamada gerçekleşmektedir. İşletme katmanlanmış non-woven kumaşını hazır almaktadır. Kalıp-kesme ve kumaş katlama üretimin birinci safhasıdır. Bu aşamada 15cmx15 cm olarak kesilen kumaş; ağız kısmı katlanarak, kulak lastiği yapıştırma ve burun çubuğu takma aşamasına gelmektedir. Bu safhada ürünlerin % 3'ü kadar fire verilmektedir, Mart ayında da aynı oranda fire olmuşmuştur. Ve bu fire normal sınırlar içindedir. Bu safhadan çıkan ürünler ambalaj aşamasına girip, onluk paketler haline getirilmektedir.
($10.000 \text{ cm}^2 = 1 \text{ m}^2$)

Mart ayına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Dönem başı non-woven kumaş maliyeti 34.400 TL, Mart ayı kumaş alışları 300.000 TL, Dönem sonu kumaş stoku 47.200 TL'dir. Dönem içinde 3.600 m^2 kumaş kullanılmıştır. Safhalarda herhangi bir yarı mamul stok yoktur.

Safhalara ilişkin diğer maliyet bilgileri ise aşağıdaki tabloda verilmiştir.

<u>Kalıp-kesme ve Kumaş katlama</u>	<u>Lastik yapıştırma ve Burun teli takma</u>	<u>Ambalaj</u>
Direkt Hammadde	?	77.600.-
Direkt İşçilik	12.800 .-	46.560.-
Genel üretim Gideri	10.400.-	31.040.-

İSTENEN: a) Mart ayı için üretim safhalarına ait maliyet raporu hazırlayınız. Bir paketin maliyetini hesaplayınız. (20 Puan)
b) İşletmenin Mart ayı fire maliyeti nedir? (15 Puan)

Soru 3: Uçan atlar işletmesi Kapadokya'da balon taşımacılığı hizmeti vermektedir. Elindeki balonlardan birini yenilemeyi planlamıştır. Bu mevcut balonlardan birinin yıllık amortisman gideri 600.000 TL olup, dört yıl ekonomik ömrü kalmıştır. Net defter değeri 2.400.000 TL'dir. Bu uçan balon şu anda satılacak olsa 900.000 TL. ya satılabilicektir. Ama ekonomik ömrünün sonunda satılmak istenirse hiçbir getirişi olmayacak ve ıskartaya ayrılacaktır. Yeni satın alınması düşünülen uçan balonun taşıma kapasitesi daha fazla, ekonomik ömrü dört yıldır. Bu uçan balonun satın alma maliyeti 24.000.000 TL'dir. Mevcut balon yıllık 10.000.000 TL. getiri sağlarken, yeni 15.000.000 TL getiri sağlayacaktır. Yıllık işletim giderleri ise, mevcut balonda 6.300.000 TL, iken satın alınması düşünülen balonda 4.500.000 TL olacaktır.

İSTENEN: Balon yenilenmeli midir? Paranın zaman değerini dikkate almadan rakamsal olarak açıklayınız. (15 Puan)

Soru 4: Marmara Mermer Fabrikası tek kalite ve tek tip mermer üreterek Ada mermeri markasıyla İstanbul piyasasına satış yapmaktadır. Ada mermerinin satış fiyatı metre başına 1.780 TL. dir. Marmara şirketinin Ada mermerleri, piyasada aranan bir mamul niteliğine kavuşmuştur. Bu nedenle işletme yıllık 180.000 metrelik kapasitesinin tamamını kullanmakta ve bütün ürününü satabilmektedir. Ada mermerinin maliyetleri aşağıda belirtildiği gibi olmaktadır:

Değişken Direkt Maliyetler	1350 TL/metre
Değişken Genel Üretim Gideri	150 TL/metre
Yıllık Sabit Genel Üretim Gideri	9.300.000 TL
Yıllık Genel Yönetim ve Sabit Satış Giderleri	6.000.000 TL
Satış Komisyonları	60 TL/metre

Kayseri'den bir inşaat malzeme satıcısı, Ada mermerinin Orta Anadolu ve Doğu Anadolu baş bayiliğini almak istemektedir. Metresi 1.710 TL' dan olmak üzere her yıl 80.000 metre mermer alacağını taahhüt etmektedir.

Marmara şirketi yöneticileri teklifi ilgilenmektedir. Ancak mevcut kapasitelerini %100 kullanmaktadır. Teklifi kabul ettikleri takdirde yeni yatırımlara gitmek gereği anlaşılmaktadır. Bu konuda ilk araştırmaları yapan üretim planlama, pazarlama ve mali işler müdürü aşağıda belirtilen sonuçlarla karşılaşılacağını raporlamışlardır:

1. Teklifi karşılayabilecek ilave bir üretim projesinin teknik zorluklar dolayısıyla en az yıllık 130.000 metre üretim gücü olması gerekmektedir.
2. Bu proje uygulandığı takdirde İstanbul piyasasına:
 - a)Yine metresi 1.780 TL dan 20.000 metre daha mermer satmak mümkün görünmektedir.
 - b) Eğer İstanbul pazarına uygulanan 1.780 TL lik satış fiyatı bütün İstanbul satıcıları için 1.760 TL ya indirilirse, bu pazara 180.000 metrelik normal ürün satışı dışında, ayrıca 50.000 metre daha mermer satılabilecektir.
3. Projenin finansmanı herhangi bir sorun yaratmayacağıdır. Ancak proje kabul edilirse, maliyetler ve dönem giderlerinde, aşağıda belirtilen sonuçlar alınacaktır.

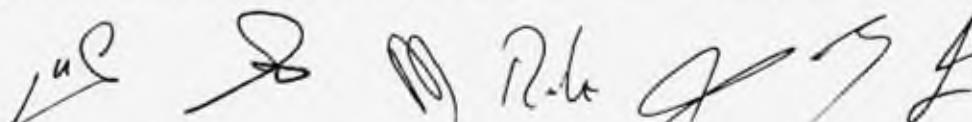
a)

Maliyetler (Yeni Projede): 130.000m. kapasitede	
Değişken Direkt Maliyetler	1.320 TL/metre
Değişken Genel Üretim Gideri	130 TL/metre
Sabit Genel Üretim Giderleri (yıllık)	14.000.000 TL

b)

Dönem Giderleri:	
Genel Yönetim ve Satış Giderleri:	
Pazarlamaya alınacak iki eleman için aylık gider	30.000 TL
Yıllık Nakliye Giderleri	2.400.000 TL
Satış Komisyonları (yalnız İstanbul piyasasına satılacak ürünlerde)	60 TL/metre

İSTENEN: Teklife verilecek cevabı gerekçesi ile birlikte hazırlayınız. İlave üretim projesi uygulanacak olursa İstanbul satışları nasıl belirlenmelidir? (30 Puan)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

Cevap 1 –

- a) Genel Üretim Giderlerinde (G.Ü.G) verim sapması :** Fiili saatler için bütçelenmiş GÜG ile standart saatler için bütçelenmiş G.Ü.G. arasındaki farktır. Veya ; (Fiili Saatler- Standart Saatler) X Bütçelenmiş değişken G.Ü.G. yükleme oranı. **(5 Puan)**
- b) Direkt İşçilikte süre sapması:** Fiili saatler ile Standart saatler arasındaki farkın standart ücret haddi ile çarpılmasıdır. İşçiliğin verimli olup olmadığını gösterir. **(5 Puan)**
- c) Hedef maliyet:** Pazar için belirlenen satış değerinden uygun bir kâr düşürülerek kalan tutarın ürünün yaşam seyri içerisindeki toplam maliyetini belirlemektir. **(5 Puan)**
- d) Finansal tabloların konsolidasyonu:** Hukuken bağımsız olup, ekonomik bir bütünlük yaratan işletmeler grubunun mali durumunu gerekli ayıklama ve eliminasyon yapılarak ana işletme nezdinde sanki tek bir işletme gibi yansitan finansal tablolardır. **(5 Puan)**

Cevap 2 - a) (20 Puan)

$$15 \text{ cm} \times 15 \text{ cm} = 225 \text{ cm}^2/\text{adet}$$

$$3.600 \text{ m}^2 = 36.000.000 \text{ cm}^2 \quad \frac{36.000.000 \text{ cm}^2}{225 \text{ cm}^2/\text{adet}} = 160.000 \text{ adet}'lik üretime başlanmıştır.$$

Dönem Başı Kumaş maliyeti	34.400.- TL
+ Mart ayı kumaş alıştı	<u>300.000.-</u>
= Kullanıma Hazır Kumaş maliyeti	334.400.- TL
(-) Dönem Sonu Kumaş maliyeti	<u>47.200.-</u>
= Üretimde kullanılan Kumaş maliyeti	287.200.- TL

Maliyet Raporu

	Kalıp-kesme ve Kumaş katlama	Lastik yapıştırma ve Burun teli takma	Ambalaj
Devir Alınan	-	310.400.-	465.600.-
Direkt Hammadde	287.200.-	77.600.-	38.800.-
Direkt İşçilik	12.800 .-	46.560.-	23.280.-
Genel üretim Gideri	<u>10.400.-</u>	<u>31.040.-</u>	<u>15.520.-</u>
	310.400.-	465.600.-	543.200.-

Kalıp- Kesme ve Kumaş katlama

Safha Birim Maliyeti:

$$\text{Direkt Hammadde} \quad 287.200.- / 160.000 \text{ adet} = 1,795 \text{ TL/B}$$

$$\text{Direkt İşçilik} \quad 12.800 .- / 160.000 \text{ adet} = 0,08 \text{ TL/B}$$

$$\text{Genel üretim Gideri} \quad 10.400.- / 160.000 \text{ adet} = \underline{0,065 \text{ TL/B}}$$

$$\text{Safhanın Birim Maliyeti} \quad 1,94 \text{ TL/B}$$

Lastik yapışturma ve Burun teli takma

Bu safhada üretime giren ürünlerin % 3'ü fire haline gelmektedir. 160.000 Adet X % 3 = 4.800 Birim fire vardır. Normal fire oranı içinde olması nedeniyle, sağlam birimlerin birim maliyetini yükseltme etkisine sahiptir. Yani; safha birim maliyetleri hesaplanırken bu aşamadan çıkan sağlam birim sayısına bölünecektir. Bunun için devralınan 1. Safha maliyetinin de düzeltilmesi gereklidir.

Sağlam birim sayısı = 160.000 Adet - 4.800 fire = 155.200 Birim

Sağlam Birimlerin Maliyeti : 465.600.- TL / 155.200 B = 3 TL/B

Ambalaj Aşaması

Devir Alınan Maliyet 465.600.- TL / 155.200 B = 3 TL/B

Direkt Hammadde 38.800.- / 155.200 B = 0,25 TL/B

Direkt İşçilik 23.280 .- / 155.200 B = 0,15 TL/B

Genel üretim Gideri 15.520.- / 155.200 B = 0,10 TL/B

Mamul Birim Maliyeti 3,50 TL/B

10'luk paket maliyeti 3,50 TL/B x 10 adet = 35 TL

b) (15 Puan)

İşletme yönetimi faaliyet dönemleri arasında karşılaştırma yapabilmek için sağlam birimlere yüklenmiş olan fire maliyetini belirleyebilir. Şayet fire olmasaydı, birim maliyetler 2. Aşamada şöyle olacaktı:

Önceki safha maliyeti = 310.400.- TL / 160.000 B = 1,94 TL/B

Direkt Hammadde 77.600.- / 160.000 B = 0,485 TL/B

Direkt İşçilik 46.560 .- / 160.000 B = 0,291 TL/B

Genel üretim Gideri 31.040.- / 160.000 B = 0,194 TL/B

Mamul Birim Maliyeti 2,91 TL/B

2,91 TL/B x 4.800 birim fire = 13.968 TL fire maliyeti sağlam birimlere yüklenmesi gereken tutardır.

Fire maliyeti 13.968 TL = 0,09 TL birim başına fire etkisi + 2,91 TL/B = 3.- TL/B düzeltilmiş maliy

Sağlam birim 155.200 B

İkinci Safha sonucunda sağlam birim maliyeti 3.- TL/B dir.

Cevap 3 - (15 Puan)

Gelirdeki artış	20.000.000.- TL [(15.000.000 TL-10.000.000 TL) X4 yıl]
İşletim giderinden tasarruf	7.200.000.- TL [(6.300.000 TL-4.500.000 TL)X 4 yıl]
Yeni Balon maliyeti	(24.000.000.- TL)
Eski Balon satış geliri	<u>900.000 .- TL</u>
Balon değişiminin net getirisi	4.100.000.- TL Balon değişimi yapılır.

Cevap 4 - Mevcut Durum ve teklifin kabul edilebilirliği (15 Puan)

Satış Fiyatı	1.780 TL/m
(-) Değişken S.M.M.	
Değ.Direkt Maliyetler	1.350 TL/m.
Deg.G.Ü.G.	<u>150.-</u> <u>1.500.-</u>
Brüt Katkı	280.- TL/m.
(-) Satış Komisyonu	<u>60.-</u>
Net Katkı	220.- TL/m.
Σ Katkı	39.600.000 TL
(-) Sabit maliyet ve	
Giderler	<u>15.300.000 TL</u>
Kâr	24.300.000 TL

Kayseri teklifinin kabul edilip, edilmemesi durumu: Yeni üretim kapasitesi projesinde;

Satış Fiyatı	1.710 TL/m
(-) Değişken S.M.M.	
Değ.Direkt Maliyet	1.320 TL/m.
Deg.G.Ü.G.	<u>130.-</u> <u>1.450.-</u>
Katkı	260.- TL/m. kabul edilebilir. (15 puan)

Ayrıca yeni üretim kapasitesi sonucunda İstanbul piyasası için durum uygunluğu ve faaliyet sonuçlarına etkisi belirlenmelidir.

1. 1.780 TL dan 20.000 metre daha mermer satmak,
2. Veya satış fiyatını **bütün** İstanbul satıcıları için 1.760 TL ya indirerek 180.000 metrelük normal ürün satışı dışında, ayrıca 50.000 metre daha mermer satılması durumu.

1. Satış Fiyatı 1.780 TL/m

(-) Değişken Maliyet ve Giderler

Deg.Direkt Maliyetler 1.320 TL/m.

Deg.G.Ü.G. 130.-

(-) Satış Komisyonu 60.- 1.510.-

Net Katkı 270.- TL/m.

Kazanılacak Toplam katkı 270.- TL/m.X 20.000 m. satış için = 5.400.000 TL

2.Satış fiyatı tüm müşteriler için 1.760 TL ya indirilmesi durumunda:

50.000 metreden kazanılacak katkı 50.000 m. X (1.760 TL/m.-1.510 TL/m.)= 12.500.000 TL

Katkı kaybı : (1.780 TL/m- 1.760 TL/m) = 20 TL/m. X 180.000 m. için = 3.600.000 TL

Net Getiri 8.900.000 TL

Bu durumun net getirisi 8.900.000 TL > 5.400.000 TL

Tüm İstanbul müşteriler için 1.760 TL ya indirilmesi ve 50.000 m. daha fazla satış yapılması durumu uygundur. (**15 puan**)

Alternatif Çözüm: Mevcut durum ve İstanbul piyasasına iki satış durumunu gelir tabloları üzerinden karşılaştırma durumu;

Mevcut durum kârı..... → 24.300.000 TL

İstanbul'a 1.780 TL.dan

Kayseri'ye 1.710 TL.dan kâr..... → 33.740.000 TL

İstanbul'a tümü 1.760 TL.dan

Kayseri'ye 1.710 TL.dan kâr → 37.240.000 TL